

Výzva k věrnosti

Hošťálková 11. 8. 2019

Písně: 136, 667, 427, 474, 702

Čtení z Písma: ep. Efezským 3, 14 - 19; 2.ep. Petrova 1, 3 - 13

Text kázání: 2.ep. Petrova 1, 5 - 8

Milí bratři a sestry,

možná cítíme, že tento text patří k místům, kterým nemusíme jen tak, bez dalšího, porozumět. Vidíme zde sice jak se tu vedle sebe staví pojmy, které nám cizí nejsou, ale tyto pojmy jsou v textu tak vystupňovány a vyhoceny, že se cítíme tím textem téměř drceni.

Nevypadá to nakonec tak, jako kdyby se v této části Petrova dopisu proti sobě tvrdě postavily dvě reality, dva světy? Na jedné straně svět náš, pozemský, se všemi svými „*zvrácenými touhami*“. Na straně druhé prostor, který s tím naším nemá nic společného, věčné království našeho Pána a Spasitele; prostor, který může být vydobýván jen s maximálním vynaložením veškerého úsilí, což bude samozřejmě znamenat život plný odříkání! Slyšíme zde přece: „... **abyste se tak stali účastnými božské přirozenosti a unikli zhoubě, do níž svět žene jeho zvrácená touha**“ - co jiného to může znamenat?

Jiní se možná při čtení těchto veršů a vypočítávání všech vlastností, které jsou zde uvedeny jako předpoklady pro získání království Božího - „**Proto také vynaložte všecku snahu na to, abyste ke své víře připojili ctnost, k ctnosti poznání, k poznání zdrženlivost, ke zdrženlivosti trpělivost, k trpělivosti zbožnost, ke zbožnosti bratrskou náklonnost a k bratrské náklonnosti lásku**“ - zastaví a pomyslí si: Když tady se už zas jedná o morálku! Ale kdo z nás zde na zemi se může těmito vlastnostmi a v tomto požadovaném měřítku pyšnit?!

Ale ony myšlenkové pochody, které bychom mohli vnímat jako navzájem si odporující, proti sobě nestojí. Tomuto textu totiž jde o naše správné porozumění a správnou orientaci **v oblasti poznání a poslušnosti víry**.

Jde tedy nejprve o to, abychom opravdu poznali, co pro nás vykonal Kristus, a pak o naše praktické, křesťanské jednání a v tomto světě, které z tohoto poznání přirozeně vyplývá. Tato dvě témata zde stojí v tom nejtěsnějším vztahu; mohl by být přirovnán k dýchání člověka, při kterém nádech i výdech patří přirozeně k sobě. Jde o jeden velký **dýchací proces** na kterém závisí celý náš život **z Boha a pro Boha**. Teprve, když to nahlížíme v těchto souvislostech, můžeme se pokusit rozplétat ony apoštolovy myšlenkové pochody. Ve chvíli kdy naplno poznáme, co pro nás osobně Kristus znamená, pak pro nás již nebude toto poznání vybledlou teorií. Naopak potáhne nás neustále dál, budeme stále více pronikat k jádru tohoto vztahu. To, že Kristus je naším Pánem budeme vyjadřovat a dotvrzovat nejen slovně, ale také naším životním stylem. Vždyť toto poznání, o kterém zde Bible hovoří, není naší zásluhou, ale Božím darem, stejně tak jako jeho láska, kterou nám Bůh prokázal a dokázal v Ježíši Kristu.

Ale nemůžeme Boha poznat, jestliže se předtím nepostavíme do prostoru, který pro nás připravil pouze On sám. Apoštol měl velmi pádný důvod psát právě takto. V jeho době bylo velmi rozšířeno duchovní učení tzv. „gnóze“, jehož stoupenci tvrdili, že je možné dopátrat se pravého poznání o Bohu. Ale šlo jim v podstatě o teoretické **poznání** a prozkoumávání Boha, ne již o jeho **poslušnost**. Apoštol se svým učením do tohoto zápasu velmi aktivně vložil. S velkým důrazem ve svém dopise vytyčí jedinou možnou alternativu jak se k Bohu přiblížit a jak jej poznávat: *„Cesta k pravému poznávání Boha vede přes jasné a pokorné vědomí, že dárce tohoto poznání je jedině Bůh sám a nevede jinudy než jen a pouze přes Ježíše Krista.“*

A ani toto nemůže být bráno jen jako nějaká teoretická formulace, ale jako cesta praktického chození s Bohem a praktických zkušeností, které s ním každého dne děláme. *„Kdo chce činit Boží vůli“* - tak to poví sám Ježíš - *„pozná, zda je mé učení z Boha, nebo mluvím-li sám za sebe“* (J 7,17). Tyto souvislosti si potřebujeme zcela přivlastnit a stále si je připomínat, protože jsou klíčem k mnohým nerozřešeným otázkám také dnešních dnů. Vždyť, třebaže zmíněné gnostické učení již dávno patří minulosti, ona problematika nakonec přece přetrvává - odrůd všelijakých pochybných duchovních nauk, je také dnes bezpočet. A navíc - také dnes člověka zaměstnává otázka: Jak a proč mám v Boha věřit? A jak mohu vědět, že je to právě on a navíc právě ten, kterého vyznávají křesťané, který řídí a určuje můj, náš život?

„Máte-li tyto vlastnosti a rozhojňují-li se ve vás, nezůstanete v poznání našeho Pána Ježíše Krista nečinní a bez ovoce“, říká Petr jasně. Není tedy nutné podívat se nad nezpůsobilostí našich bližních uvěřit v Boha. A navíc - sami potřebujeme vyznávat, že také my zde můžeme zahlédnout, kde leží příčiny naší malé víry! Vždyť: Poznání Boha zde není jen pro přihlížející, diváky. Nemůžeme Boha jen nezáživně pozorovat, jakoby nešlo právě o nás. Filozofování o Bohu, může být jistě zajímavé, ale nakonec ničemu nepomůže - ve směru víry nepostoupíme ani o krůček dál. Jen tehdy a tam, kde se odvážíme praktických kroků víry, tam se nám dává Bůh zřetelně poznávat. Zdá se to tak obtížné a namáhavé a přece je to tak jednoduché a prosté.

Z tohoto zorného úhlu pak také hledíme na onen katalog apoštolem vyjmenovaných vlastností a jeví se nám v docela jiném světle. Zde skutečně nejde o různé - jistě žádoucí - křesťanské vlastnosti samy o sobě. Jde o úplnost života žitého s Bohem a z Boží síly. Jen Bůh, náš dobrý Otec, nám bude dodávat dostatek sil a spěchat nám na pomoc, abychom takový život - podle jeho měřítek - žít mohli: *„Všecko, čeho je třeba k zbožnému životu, darovala nám jeho božská moc, když jsme poznali toho, který nás povolal vlastní slávou a mocnými činy.“* Apoštol chce společenství křesťanů osmělit a vyzvat ty, kteří k němu patří, aby udělali zkušenosti s životem, který by byl skutečně nesen na vlně **poslušné víry**. Chce jim - a tím i nám - dodat odvahy k tomu, abychom řekli své poslušné „ano“ k tomu, co nám ukládá náš Pán, dodat odvahy k lásce k bratřím a sestrám ve společenství víry i k lásce k bližnímu vůbec, jak nám ji na počátku představil a dokázal sám Ježíš Kristus, Boží Syn, svým životem i svou smrtí.

Sledujeme onen spád vyjmenovávaných vlastností - jak jsou velmi přesně řazeny za sebe? *„Proto také vynaložte všecku snahu na to, abyste ke své víře připojili ctnost, k ctnosti poznání, k poznání zdrženlivost, ke zdrženlivosti trpělivost, k trpělivosti zbožnost, ke zbožnosti bratrskou náklonnost a k bratrské náklonnosti lásku.“*

Na počátku tohoto řetězce stojí **víra**, na jeho konci **bratrská náklonnost** nebo **milování**. A nemůže zde být ovšem opomenuta **láska**. Bez ní by to nešlo. Lidský život se stává harmonickým tam, kde se člověk otevírá Ježíši Kristu a tím všemu obdarování možnostmi a schopnostmi života, kterých se nám může dostat pouze z jeho strany! Náš život nabývá nových kvalit - nezačíná a nekončí pouze u naší vlastní osoby, ale jsme uschopňováni k tomu, abychom vedle sebe zahlédli svého bližního a byli ochotni pro něj nasadit své síly.

Máme ale ještě dobře slyšet také to další: Odmítnout, nebo ustoupit od této nové možnosti života způsobí, že tyto schopnosti - nového pohledu na život, rozpoznávání, co je skutečně dobré - se při nás nerozvinou, nebo bude docházet k jejich odumření. Apoštol velmi jasně píše: „**Komu toto schází, je krátkozraký, slepý a zapomněl na to, že byl očištěn od svých starých hříchů.**“ Bible přirovnává tuto variantu ke krátkozrakosti, ano, slepotě - bloudivému a tápavému klopýtání v temnotě. Tak jako je slepý člověk ve svém životě ochuzen o podstatnou část orientačních schopností, tak je na tom také člověk bez pravého poznání smyslu a nezastupitelnosti Boha pro jeho život - zůstane sám, bez pomoci. Slepota vůči Bohu v kontextu našeho oddílu však navíc také znamená: slepotu vůči bližnímu. Namísto lásky vůči člověku a bratrské lásky ve společenství víry, nastupuje sebeláska. Namísto života doširoka otevřeného, dochází k jeho zúžení.

Podívejme se ještě jednou na oba póly našeho textu. K čemu nám chce apoštol dopomoci? Jistě mu nejde o nějaké umravňování nahuštěným předpisem, který sám sepsal. To by omezilo a zúžilo náš život s jeho širokým rozhledem. - Ani my se přece nemusíme zbytečně zříkat a opovrhovat radostmi a krásami, které náš svět nabízí.

Zde jde o víc: o **jasnost** v poznání pevných základů, pevného zakotvení našeho života; o **svobodu** od neustále doléhající touhy žít si jen sám pro sebe; o **jistotu**, že nastoupit na cestu onoho nového, zbožného života nám bylo umožněno jen a pouze Ježíšem Kristem - „**když jsme poznali toho, který nás povolal vlastní slávou a mocnými činy**“; a také o to, že tato cesta míří a jednoho dne s konečnou platností najde svůj cíl v dokonalém a věčném prostoru království Božího. To je cílem křesťanské naděje a jistoty. „**Tak se vám široce otevře přístup do věčného království našeho Pána a Spasitele Ježíše Krista.**“

Amen.